

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (Україна)
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

Університет Поморський (м. Слупськ, Республіка Польща)
Університет Дурреса (м. Дуррес, Албанія)
Казахський агротехнічний університет імені Сакена Сейфулліна (м. Астана, Республіка Казахстан)
Стопанська академія імені Дм. А. Ценова (м. Свіштов, Республіка Болгарія)
Академія гірничо-металургійна імені Станіслава Сташіца (м. Краків, Республіка Польща)
Вища школа управлінських кадрів в Коніні (м. Конін, Республіка Польща)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)
Національний авіаційний університет (Україна)
Харківський національний університет імені В. Каразіна (Україна)
Львівський національний університет імені І. Франка (Україна)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Національний університет «Полтавська політехніка» імені Ю. Кондратюка (Україна)
Запорізький національний університет (Україна)
Поліський національний університет (Україна)
Хмельницький національний університет (Україна)
Український державний університет науки і технологій (Україна)
Державна митна служба України (Україна)
ТОВ «Газорозподільні мережі України» (Україна)
БО БФ «Станіславський борщ» (Україна)

Збірник тез доповідей
I Міжнародної науково-практичної конференції
СТАЛИЙ РОЗВИТОК СКЛАДНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ

16-17 травня 2024 року

м. Івано-Франківськ, Україна

УДК 330.366(06)
С 76

Рекомендовано до випуску Вченою радою Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (протокол № 06/664 від 28.05.2024 р.)

Сталий розвиток складних соціально-економічних систем в умовах сучасних змін та викликів: Збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 16-17 травня 2024 року), Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2024. 421 с.

ISBN 978-966-694-419-4

Збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції «Сталий розвиток складних соціально-економічних систем в умовах сучасних змін та викликів» містить результати наукових досліджень вчених, фахівців-практиків, експертів, викладачів навчальних закладів та молодих вчених з України та світу щодо теоретичних і практичних питань, що вирішують проблеми сталого розвитку економіки та бізнесу, суспільства в умовах війни та повоєнної відбудови, енергетичного переходу та енергетичної безпеки, фінансового, обліково-аналітичного забезпечення та оподаткування, управлінських аспектів, підприємництва та маркетингу, цифровізації бізнес-процесів, територій, штучного інтелекту та інновацій в умовах сучасних змін та викликів.

Розрахований для науковців, працівників та практикуючих фахівців у галузі освіти, енергетики та надрокористування, викладачів, аспірантів, студентів та усіх, кого цікавлять питання сталого розвитку.

Головний редактор

кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Лілія МАРИНЧАК

Відповідальна за випуск

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування, заступник
директора з наукової роботи Інституту економіки та менеджменту Івано-Франківського
національного технічного університету нафти і газу

Світлана КОРОЛЬ

Тези подано в авторській редакції мовою оригіналу.

За достовірність даних та унікальність поданого до друку матеріалу відповідальність несуть автори.

Збірник тез конференції розміщений за посиланням:

<https://search.library.nung.edu.ua/>

ISBN 978-966-694-419-4

©Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу, 2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету:

Ігор ЧУДИК, д.т.н., професор, ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Члени організаційного комітету:

Олександр КОНДРАТ, д.т.н., професор, проректор з наукової роботи.

Іванна ЗАПУХЛЯК, д.е.н., професор, директор Інституту економіки та менеджменту.

Світлана КОРОЛЬ, к.е.н., доцент, заступник директора Інституту економіки та менеджменту з наукової роботи.

Лілія МАРИНЧАК, к.е.н., доцент, в. о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

Ірина ПЕРЕВОЗОВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри підприємництва та маркетингу.

Ліліана ГОРАЛЬ, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

Ірина ФАДЄЄВА, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Олена АРЕФ'ЄВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки повітряного транспорту Національного авіаційного університету.

Наталія ВАЛІНКЕВИЧ, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та туризму Поліського національного університету.

Ровена Тропліні ВАНГЕЛЬ, доктор філософії, викладач кафедри фінансів та бухгалтерського обліку Університету Дурреса.

Руслан ДАНІВ, доктор філософії з державного управління та адміністрування, начальник управління боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил Івано-Франківської митниці.

Людмила ДОРОШЕНКО, засновниця Благодійної організації БФ «Станіславський борщ».

Ева МАТУСКА, доктор філософії, директор інституту менеджменту університету Поморського в Слупську.

Світлана МУШНІКОВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу Українського державного університету науки і технологій (м. Дніпро).

Світлана ОНИЩЕНКО, д.е.н., професор, директор ННІ фінансів, економіки, управління і права Національного університету «Полтавська політехніка» ім. Ю. Кондратюка.

Симеонка ПЕТРОВА, доктор філософії, доцент кафедри торгового бізнесу Стопанської академії.

Вікторія ПРОХОРОВА, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки і менеджменту Харківського національного університету ім. В. Каразіна.

Інна РЄПНА, д.е.н., професор, завідувач кафедри бізнес-економіки та підприємництва Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

Мадіна САБИРОВА, к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту і маркетингу Казахського агротехнічного університету імені Сакена Сейфулліна.

Володимир САЄНКО, доктор наук з організації та управління, професор Академії прикладних наук Вищої школи управління та адміністрування в Ополе.

Наталія СИТНИК, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансового менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка.

Руслан СИЧ, к.т.н., радник Голови правління АТ «Хмельницькгаз».

Наталія СПАСІВ, д.е.н., професор, професор кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Західноукраїнського національного університету.

Влодзімєж СТРЕЛЬЦОВ, д.е.н., професор, професор Вищої школи управлінських кадрів в Коніні.

Олена СТРИГУНІВСЬКА, доктор інженерії, викладач кафедри бізнес-інформатики та менеджменту Академії гірничо-металургійної імені Станіслава Сташціца.

Галина ФИЛЮК, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Алла ЧЕРЕП, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи і страхування Запорізького національного університету, заслужений економіст України.

ЗМІСТ

Секція 1

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

АНДРІЙЧУК Ігор ПРО МІЖНАРОДНУ ЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ВІДНОВЛЮВАНИХ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ	18
БЕРЕЖНИЦЬКА Уляна, ШТИРКАЛО Анастасія ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	20
ВІВЧАР Оксана, БОГДАНЕЦЬ Тарас, ТРІЛЬ Микола ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО БАЗИСУ ДІДЖИТАЛ- ІНСТРУМЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ: СОЦІОГУМАНІТАРНИЙ ПІДХІД	23
ГОБИР Ірина, КОСТЕЦЬКИЙ Петро ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	26
ГРИШИНА Лариса, КАРАСЬ Петро ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МИКОЛАЇВСЬКОГО РЕГІОНУ	29
ДЗЬОБА Олег, ГАРАЗДЮК Володимир ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ГАЗОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	32
ДУБ Софія МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ	35
ЗЕЛІНСЬКА Галина, МАРИНЕВИЧ Лілія СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ: ТЕНДЕНЦІЇ ПОПИТУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ НА РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	38
ІЛЬЧЕНКО Вікторія, ГОЛЯКОВА Єлизавета ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПРИРОДНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ	42

ШЕПЕЛЬ Інеса, ШЕПЕЛЬ Андрій 383
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВ

ЯЩЕРЩИНА Наталія 385
ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: НОВІ
МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Секція 9 СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ

ГРЕБІННИК Соломія, НІКІТЧЕНКО Вероніка КОРОЛЬ Світлана 388
ЕВОЛЮЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

ДУДКА Світлана, Кудла Богдан 392
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ
МАЛИНИ ДЛЯ УКРАЇНИ

КОРОЛЬ Світлана 394
РИНОК СТРАХУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН

ПИРІГ Галина, КРУПКА Андрій, ЧЕРНІЙ Анастасія 397
ЕКОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ РОСЛИН: СУТЬ ТА
ОСОБЛИВОСТІ

СІМКІВ Лілія, АНДРУСІВ Уляна, БУЧИНСЬКИЙ Микола 400
ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ В УМОВАХ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ

ШИЯН Дмитро, СЕВРЮКОВА Єлизавета 402
ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОГО
КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ

Секція 10 ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ІННОВАЦІЇ: МОЖЛИВОСТІ ТА ОБМЕЖЕННЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

ГАВРИЛЕНКО Валентина, КРОТ Юлія 405
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БАНКІВСЬКІЙ
ОБЛІКОВІЙ СИСТЕМІ

ШЕПЕЛЬ Інеса

к.е.н., доцент

ШЕПЕЛЬ Андрій

к.с.-г.н., доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет (Україна)

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Цифрова трансформація являє собою зміну мислення, що дозволяє підприємствам переосмислити свої бізнес-моделі та процеси, зберегти свою значущість у найближчому майбутньому. Враховуючи нинішні макроекономічні умови, підприємства продовжують стикатися з унікальними проблемами і можливостями для розвитку. На фоні геополітичної напруженості та економічної невизначеності цифрова трансформація допоможе підприємствам зберегти конкурентні переваги та стійкі моделі отримання прибутку. Тож бізнесу необхідно сфокусуватися на цифрових технологіях для забезпечення швидкості, інновацій та маневреності всіх функцій.

Стратегічний підхід до цифрової трансформації є ключовим для сучасних підприємств. Хоча кожне підприємство має свої потреби та кожен крок до цифрового майбутнього унікальний, окремі аспекти діджитал-трансформації отримують більший розвиток у наступних роках.

Сталий розвиток – одна з найбільших проблем, які стоять перед бізнесом сьогодні. Керівники підприємств визнають, що екологічні та соціальні зміни сьогодні входять до трійки пріоритетів для інвесторів після прибутку та доходу.

Використання таких технологічних ресурсів, як штучний інтелект, аналітика та відновлювані джерела енергії, має велике значення для досягнення цілей сталого розвитку. На сьогоднішній день концепції сталого розвитку залишаються національним пріоритетом. Реалізація сталого розвитку в масштабах країни вимагатиме від підприємств вчитися одне в одного, а також таких установ як державні та некомерційні організації.

Ключовим глобальним трендом останніх років є цифровізація, яка стосується всіх сфер економіки та суспільного життя. Передові технології (зокрема, хмарні технології, біотехнології, засоби збору та аналізу «Big Data», 3D-друк, краудсорсинг, технології «Blockchain») кардинально змінюють більшість галузей економіки та секторів промисловості.

У таких умовах одним із найважливіших завдань розвитку підприємств є їхня швидка адаптація до сучасних тенденцій цифровізації. Відповідно ініціативи з цифрової трансформації посідають перше місце у списку пріоритетів менеджерів. Цифрові технології застосовуються для створення нових моделей ведення бізнесу, підвищення продуктивності та покращення підсумкових показників. Очевидно, що ці перетворення безпосередньо стосуються бізнес-процесів і тому їхнє ефективне

управління має велике практичне значення. У зв'язку з цим менеджмент бізнес-процесів та цифрова трансформація — це галузі, які становлять сьогодні значний інтерес як для наукових кіл, так і для практикуючих менеджерів. Таким чином, питання удосконалення бізнес-процесів в умовах цифровізації та методів управління ними є відносно новими.

Цифрова трансформація – це впровадження сучасних технологій у бізнес-процеси підприємства. Цей підхід включає не лише придбання прогресивного програмного забезпечення або нового обладнання, але й здійснення кардинальних перетворень у методах управління, способах зовнішніх комунікацій, вибудовуванні та розвитку корпоративної культури.

Управління бізнес-процесами в умовах зростання цифровізації є сукупністю засобів, методів і підходів, орієнтованих на інформаційні технології з метою автоматизації, аналізу та покращення процесів та операцій, які вони підтримують. Не підлягає сумніву те що, що цифровізація бізнес-процесів підприємства має бути спрямована на поліпшення його основних показників, сприяння ефективної праці і досягнення стратегічних цілей розвитку. З огляду на це стає очевидним, що якщо підприємство зможе вчасно перейти у цифрове середовище, оптимізувати свої бізнес-процеси із застосуванням цифрових технологій, то його шанси на стабільність і навіть економічне зростання значно збільшаться.

Диджиталізація бізнес-процесів асоціюється, передусім, з оптимізацією ресурсного потенціалу підприємства, підвищенням ефективності виконання завдань шляхом впровадження новітніх технологій. Прояв диджиталізації може бути виражений у вигляді цифровізації робочих місць, використання таких інструментів, як мобільні пристрої, інформаційно-комунікаційні технології для забезпечення уніфікованої комунікації.

Цифрова трансформація управління бізнес-процесами за допомогою соціальних, мобільних, аналітичних та хмарних технологій дозволяє скоротити обсяг паперових носіїв інформації та документування, підвищити оперативність процедур, зменшити трудомісткість операцій, зробити весь управлінський контур більш мобільним та оптимізованим. Завдяки цьому можливо не лише покращити залученість та утримання працівників, але також досягти помітного покращення показників роботи підприємства шляхом постійної трансформації.

У сучасному світі щодня зростає конкуренція серед компаній і вимоги до якості продукції. Основною метою цифрової трансформації є допомога керівнику та підрозділам компанії у питанні збільшення ефективності та конкурентоспроможності щодо кожної операційної дії.

Список використаних джерел

1. Томах В. В., Сігаєва Т. Є., Мартиненко М.В. Цифрова трансформація управління підприємствами України у контексті сталого розвитку: інноваційні рішення, креативні технології. *Академічні візії*. 2023. Вип. 18. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/download/315/277>

НАУКОВЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

**СТАЛИЙ РОЗВИТОК СКЛАДНИХ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ**

**Збірник тез доповідей
I Міжнародної науково-практичної конференції**

16-17 травня 2024 року

**Головний редактор Маринчак Лілія Романівна
Відповідальна за випуск Король Світлана Василівна**

Видавництво Івано-Франківського національного
технічного університету нафти і газу
вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
тел. (0342) 547266, факс (0342) 547139
<https://nung.edu.ua>, e-mail: admin@nung.edu.ua
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
№18 від 12.03.2002 р.

Підписано до випуску 31.05.2024 р.
Гарнітура Times New Roman
Ум. др. арк. 22,57.